

18 februari 2016 Scoreboard

Deze week heeft de Europese Commissie het State Aid Scoreboard 2015 gepubliceerd met statistische informatie over staatssteun. Dit scoreboard is gebaseerd op de jaarverslagen die Lidstaten indienen over werkelijk uitbetaalde steun. Het scoreboard behandelt hoeveelheden, soorten en het aantal meldingen en kennisgevingen, ook uitgesplitst per lidstaat. Zo steeg het totale nominale bedrag dat in de EU aan staatssteun tussen 2013 en 2014 werd uitgegeven met 50% (!!). Dan denk je misschien "wat?", maar deze significante stijging werd vooral veroorzaakt omdat veel milieusteun voor duurzame energie in 2013 nog een titel `geen staatssteun` had (zoals het Duitse steunsysteem), terwijl onder de nieuwe staatssteunregels van 2014 deze steun allemaal wél staatssteun betrof. Lidstaten geven dus niet ineens veel meer uit, de Europese Commissie heeft alleen de piketpalen verschoven wat we staatssteun noemen en daarmee is de jaarlijkse staatssteun vrij bruto gestegen (die stijging kwam voor 85% door de omgevlagde milieusteun).

Ook op andere fronten is er een stijging van staatssteun uitgaven te zien. Steun aan landbouw neemt over het algemeen wat af, de meeste andere steunvormen nemen toe. De 28 lidstaten spendeerden in 2014 samen € 101,2 miljard aan staatssteun, dat is gemiddeld 0.72% van het bruto binnenlands product (EU totaal). Nederland spendeerde in 2014 'maar' 0,34% BBP aan staatssteun, terwijl Duitsland op 1,36% zat, dat was in 2014 dus vier keer zo veel! Aan de andere kant is het steuninstrument voor bijvoorbeeld duurzame energie in Duitsland onlangs naar beneden bijgesteld, terwijl in het budget voor de SDE+ regeling juist van € 3,5 miljard naar € 8 miljard is gestegen (voor 2016). En als de Europese Commissie haar strijd inzake de Nederlandse fiscale steun aan multinationals stevig doorzet, kan niet worden uitgesloten dat het Nederlandse staatssteun aandeel in het BBP nog veel steviger gaat stijgen. Dan halen we Duitsland zo weer in ;-)

De lidstaten hebben in 2014 opvallend vaak gebruik gemaakt van de zogeheten algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Meer dan 9 van de 10 staatssteunmaatregelen wordt inmiddels onder de AGVV behandeld, lidstaten melden dus steeds minder zaken aan. Het toepassingsbereik van de AGVV werd immers in 2014 bijzonder vergroot. En de AGVV biedt veel administratieve voordelen, lidstaten kunnen steun na een beknopte kennisgeving gelijk uitdelen en hoeven niet te wachten op goedkeuring. Maar daar zit ook een keerzijde aan: de AGVV-regels zijn ook niet altijd even scherp en projectvoorstellen zijn ook niet altijd even helder. En lidstaten (lees: veelal ministeries, provincies en gemeenten) moeten dus naar eigen interpretatie de staatssteunregels toepassen, inclusief rechtsgang bij beroep. Dat levert dus ook veel grotere verantwoordelijkheden op binnen de lidstaat, reden te meer om de staatssteun kennis in eigen huis stevig te borgen. Ook belangrijk is dat de AGVV eist dat lidstaten al hun steunmaatregelen boven € 500.000 vanaf 1 juli 2016 openbaar moeten publiceren, inclusief begunstigde(n), de hoogte van de steun, het doel en de rechtsbasis. En de Commissie gaat deze steun weer realtime gieten in een EU systeem, de zogeheten "Transparency Award Module". Transparantie levert mogelijk ook weer enige peer group pressure op (tussen lidstaten, maar ook binnen lidstaten), dat zijn boeiende ontwikkelingen.

Meer informatie:

drs. M.P.E.V. Könings
GSM: 06 4262 7976
melvinkoenings@lysiassgroup.com

LYSIAS ADVIES BV
www.lysiassgroup.com
Telefoon: 033 4647070